

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 30.12.2013r.

RPO-657989-XX-10/KL

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Pan

Rafał Trzaskowski

Minister

Administracji i Cyfryzacji

szanowny Panie Ministrze

W skargach kierowanych do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w dalszym ciągu przedstawiany jest problem braku jednoznacznych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego regulujących możliwość odtwarzania akt administracyjnych. Tematyka ta była już przedmiotem wystąpienia generalnego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 6 czerwca 2011 r. do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. W odpowiedzi uzyskano zapewnienie, że problematyka ta zostanie rozważona podczas prac przy najbliższej nowelizacji Kodeksu.

Z kolejnych skarg obywateli wpływających do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich jednoznacznie wynika, że możliwość odtwarzania akt postępowania administracyjnego nie jest stosowana w praktyce organów administracyjnych, pomimo utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa sądów administracyjnych. Sądownictwo administracyjne jednoznacznie dopuszcza stosowanie w drodze *analogii legis* przepisów art. 716 - 729 Kodeksu postępowania cywilnego, ewentualnie również regulacji zawartej w przepisach działu IX ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.). Analiza praktyki dowodzi jednak niezmiennie, że w większości przypadków organy administracyjne odmawiają odtwarzania dokumentów powołując się na brak stosownych przepisów w Kodeksie postępowania administracyjnego. Wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie odtworzenia akt sprawy składane przez strony spotykają się ze stanowczymi odmowami, które dodatkowo nie przyjmują prawidłowej formy prawnej postanowienia lub decyzji, podlegających zaskarżeniu w trybie odwoławczym. W konsekwencji organy administracyjne nie tylko naruszają

prawo strony do rozpatrzenia istotnej dla niej sprawy z uwagi na brak wymaganych dokumentów, ale również konstytucyjnie chronione prawo strony do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji (art. 78 Konstytucji RP).

Nawiązując do poprzedniego wystąpienia generalnego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie braku jednoznacznej regulacji Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczącej odtwarzania akt ponownie podkreślam, że konieczność odtworzenia zniszczonych lub zaginionych akt administracyjnych pojawia się dość często i niejednokrotnie jest wynikiem działania samego organu, a nie stron postępowania. Najczęściej rekonstrukcji wymagają dokumenty zagubione podczas przenoszenia teczek aktowych pomiędzy budynkami poszczególnych urzędów, np. następujących podczas realizacji reformy administracji publicznej wprowadzonej ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz.668 ze zm.) czy też zniszczonych wskutek klęsk żywiołowych.

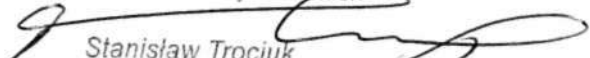
W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich opisane wyżej zagadnienia mają istotne znaczenie z punktu widzenia ochrony praw podmiotowych obywateli, ale także dla prawidłowego funkcjonowania organów administracyjnych i umożliwienia im należytego realizowania podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w szczególności zasady praworządności (art. 7 k.p.a.), zasady pogłębiania zaufania obywatela do organów administracyjnych (art. 8 k.p.a.), a przede wszystkim konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP). Brak wspomnianych wyżej regulacji prawnych w k.p.a., które w sposób całościowy i jednoznaczny określałyby poruszoną problematykę z uwzględnieniem specyfiki postępowania administracyjnego, może wywoływać niekorzystne następstwa dla obywateli w wielu istotnych dla nich sprawach. W demokratycznym państwie prawnym niedopuszczalna jest sytuacja, w której to obywatel ponosi negatywne skutki zaniedbań leżących zazwyczaj po stronie organów administracji publicznej czy też odmowy stosowania przez nie w drodze analogii regulacji Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie odtwarzania akt.

Mając zatem na uwadze przedstawiony powyżej stan rzeczy, ponownie działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z wnioskiem o rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie wprowadzenia regulacji umożliwiających odtwarzanie akt administracyjnych. Podkreślam, że opisany problem jest bardzo aktualny w praktyce i oczekiwanie na bardziej kompleksową nowelizację k.p.a. lub innych aktów

prawnych dotyczących tej kwestii wywołuje negatywne skutki dla obywateli, nie służy też kreowaniu dobrej praktyki administracyjnej. Będę wdzięczny za poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o stanowisku zajęтым w przedstawionej sprawie.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich